

De benjamin van de Britse danspodia

Sander Hiskemuller

Nog geen vijf jaar geleden maakte hij zijn eerste choreografie en nu al is Hofesh Shechter de lieveling van de Britse danspodia. En dan te bedenken dat de ex-dansers van het Israëlische Batsheva-geselschap naar Londen kwamen om bij een rockbandje te drummen. „Ach, een typisch gevalletje van het-bloedkruip!“, reageert hij.

Het festival Juidans in Amsterdam wordt geopend met een tweeluik van deze alom in superlatieven bejubelde-jonge choreograaf. Een toegankelijke – en opvallend dansante – keuze voor een festival dat de afgelopen jaren vooral de maatschappelijke, sociaal-culturele *critting edge* van de dans opzocht. Shechter wil naar eigen zeggen 'geen boodschap brengen', het is de fysieke belevenis die hij laat prevaleren. „Dat de bezoeker ervaart dat er steeds kleine stroofoes adrenaline in zijn aderen worden gepompt.“ Het maakt het werk van de choreograaf verrassend *what you see, is what you get*. „Verfrissend“, vinden de Juidans-programmeurs.

Maar om als een frisse wind gezien te worden, is niet genoeg om iemand door te laten stoten in de vaart van het dansvolk. En vooral in zo'n korte tijd – welke andere choreograaf flapt 'n dat? – relatieve Shechter opnieuw. „En het krijgen van een unieke kans helpt natuurlijk ook.“

Die kans kreeg Shechter van drie belangrijke Londense danspodia: The Place, het Southbank Centre en Sadler's Wells. De zalen stelden de choreograaf in staat zijn nieuwe productie te ontwikkelen, gefaseerd in drie repetitieperiodes en afgestemd op de respectievelijke toneelmatten van de podia. Een uniek, nooit eerder vertoond samenwerkingsverband. Shechter: „Vanuit een embryonale fase in het kleine Place, bottelde de choreografie verder uit via het middele grote Southbank, naar het grote danspodium Sadler's Wells. Elke fase dwong tot het werken met een groter ensemble en daarmee tot nieuwe perspectieven: alsof mijn werk keer op keer een openhartoperatie moest ondergaan. Door het gefaseerde maakproces kon ik uitzoeken wat ik in de dans belangrijk vind: hoe mensen écht kunnen worden geraakt.“

De veelbelovende Spaanse sopraan Estefanía Perdomo Nogales als Donna Anna in 'Don Giovanni' bij De Nieuwe Opera Academie.

In het uiteindelijke resultaat 'In Your Rooms', onderdeel van het Juidans-programma, balanceren elf dansers in een dynamische bewegingsstraal tussen menselijke grootsheid en kwetsbaarheid. Beelden volgen elkaar vliegensvlug op; donkerlagen leiden steeds nieuwe tableaux in. Dansers komen vanuit de duisternis in caleidoscopische golven opzetten, een ritualistische eenheid op een donderstorm van drums en beats. De door Hofesh Shechter geschetste *condition humaine* is er een van compassie: frustratie, angst en eenzaam-

'Componeren en choreografie gaan voor mij samen'

heid – de mens zit gevangen in een emotionele dwangbuis die hij zelf heeft aangetrokken. „De beelden staan zo dichtbij het onbewuste dat het bijna shockeert“, kon na de premiere worden opgetekend uit de persreacties.

In Israël studeert Hofesh Shechter (1975) vanaf zijn vijfde jaar piano, en zoals veel jongeren van zijn leeftijd, sluit hij zich aan bij een folkloristische jeugddansgroep. Via de dans-academie in Jeruzalem komt hij bij Ohad Naharin's Batsheva Dance Company terecht, waar hij drie jaar danst. Maar een definitieve keuze voor de dansbovenmuziek valt hem moeilijk. Hij stopt bij Batsheva om zich op percussie en compositie te kunnen storten. „Ik drumde bij rock-

bands, en een van die bandjes was beslist goed. Er kwam een internationale tournee uit voort. Maar eigenlijk was het gewoon een goed excuus om mijn geluk in Europa te beproeven.“

Inderdaad: het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Shechter belandt in Londen, waar hij het dansen weer op moet pakken om niet financieel kopje onder te gaan. Als hij begint te choreografieren, merkt hij dat dat méter zijn liefde voor de muziek niet in de weg staat. Voor zijn choreografen maakt hij zijn eigen muziek. „Componeren en choreografen zijn voor mij twee zijden van dezelfde munt. Waarom zou je iemand tijdens het eten vragen zout door te geven als je het zelf kunt pakken?“

Zo denkt hij voor het maken van zijn bewegingsmateriaal paar van uit ritme. „Niet gerelateerd aan een beat, – nee, meer vanuit de onderliggende 'song' van het lichaam: alsof je door je fysiek muziek aan het maken bent.“ In de studio begint Shechter met zijn dansers dan ook stevast met het maken van geluiden: op de ademhaling, of via het lichaam, dat als klankkast wordt gebruikt. „Net zolang tot ik de wereld heb gecreeerd die ik wil.“

Choreografen en componeren: continu beslissingen nemen; dit hier, dat daar. Voor het 'editen'; zoals Shechter dit proces noemt, put hij uit de cinema, een andere grote liefde. Op de dwingende pulse en beats van zijn composities, laat Shechter in 'In Your Rooms' het ene dans-tableau 'ruw gemonteerd' naar het andere verspringen. De zeggingskracht ligt in het effect: alsof Shechter schildert met danserslijven. 'In Your Rooms' is een toverlantaarn waarin steeds een ander plaatje in de kijker wordt geplaatst, een beeldbuis waar van zender naar zender wordt gezapt. Een spiegel voor de mens die zijn verwarde weg zoekt in het bombardement van de informatie-maatschappij? Shechter stelt liever de fysieke beleving boven de ding. „De choreografie is een regen van gedachten, emoties en ideeën die op je huid neerdaalt.“

Openingsvoorstelling Juidans 'In Your Rooms' in tweeluik met 'Uprising van Hofesh Shechter. Dinsdag 1/7 Stads-schouwburg Amsterdam. Voor kaartten: www.juidans.nl of 020-6242311.

Juidans 2008

„Virtuoso met een scherp randje.“ Zo noemen de organisatoren de dans die van 1 t/m 12 juli tijdens Juidans in theaters rond het Amsterdams Leidseplein is te zien. Juidans toont werk van zowel bekende choreografen als aanstormend talent: makers die méér doen dan mooie passen maken. „Als een voorstelling maar zo gedurfd, bijzonder of spraakmakend is, dat ze gewoonweg gezien moet worden.“ Zo zijn producties te zien van de Argentijnse danstheatermaker Constanza Macras, de Britse choreograaf Akram Khan in samenwerking met componist Nitin Sawhney en het Nationale Ballet van China, en presenteerde de Nederlandse choreografe Nanine Linning haar nieuwe werk 'Dolby'. Speciale aandacht gaat uit naar Afrikaanse groepen als Via Katelhong Dance, die door middel van dans uitdrukking geeft aan de frustratie ten aanzien van het politieke en culturele klimaat in Zuid-Afrika. De Chinese groep Zhai Niao levert met de voorstelling 'The Left Cheek' een commentaar op de Culturele Revolutie en op vormen van dictatuur in de wereld. In Juidans NEXT in de Amsterdamse Melkweg stellen reeds gearriveerde choreografen uit het hoofdprogramma veelbelovende jonge dansmakers voor aan het publiek. Tijdens festival-in-festival Cine-dans is van 3 t/m 10 juli in Amsterdam, Den Haag en Utrecht, recent werk van een nieuwe lichting dans-filmmakers te zien, afkomstig uit meer dan vijftien landen. Uit 280 inzendingen koos een vakdandige jury de beste film: winnaar van de Cineclans Award 2008. Ook valt te genieten van de filmkeuze van Anne Teresa De Keersmaeker en William Forsythe, en zijn er bijzondere filminstallaties te bezoeken.

Zie de websites www.juidans.nl en www.cineclans.nl

Van de anderen was er één echt onder de maat, de rest moet vooral nog goed werken aan intonatie. En dat Don Giovanni zelf weinig uitstraling had? Ik weet niet of dat te leren valt.

Dirigent Richard Egarr nam opvallend langzame tempi af en toe, maar werkte theatraal naar de hellavaart van de Don toe; daar exploleerde het drama-grooits uit de orkestbak – zoals het hoort.

Egarr hield de zangers goed bij de les, ademde mee en spoorde hen aan. Op de verschillende data zingen twee volledig verschillende casts. Prachtig voor hen dat het allemaal kan.

Peter van der Lint

enz. enz.

Cage, Swinton en Brosnan in nieuwe film Polanski

Hollywood-sterren Nicolas Cage, Tilda Swinton en Pierce Brosnan spelen in de nieuwe film van de regisseur Roman Polanski, bekend van onder meer 'Rosemary's Baby' en 'The Pianist'. De film heet 'The Ghost' en is gebaseerd op de gelijknamige roman van de Britse auteur Robert Harris. Het boek gaat over het schrijven van de memoires van een Britse oud-premier door een ghostwriter. Die ontdekt echter meer dan de oud-politicus wil othullen. Cage speelt de rol van ghostwriter. Brosnan kruipt in de huid van de ex-premier, Swinton is in het verhaal de *first lady*.

Kurt Masur neemt afscheid van het Orchestre National de France

De Duitse dirigent Kurt Masur neemt deze dagen afscheid als chef van het Orchestre National de France. Hij doet dat met een Beethoven-cyclus in het Parijse Théâtre des Champs-Élysées. De muziek van Beethoven is al jarenlang een specialiteit van Masur. Masur opvolger in Parijs wordt de Italiaanse sterdirigent Daniele Gatti (46), die dit jaar ook de openingsvoorstelling van de Bayreuther Festspele voor zijn rekening neemt. Hij dirigeert daar op 25 juli een nieuwe 'Parsifal' in een regie van Stefan Herheim. Masur krijgt bij het Franse orkest de titel honorerat dirigent.

Drukke zomer voor muzieklehebbers

De liefhebber van popmuziek hoeft zich niet te vervelen deze zomer. Vrijwel iedere dag is er wel concert in het land een festival of concert, in alle genres. Vandaag is in het Zeeuwse Renaissance Concert At Sea, met optredens van onder meer Blöf, Krezip, Alain Clark en Counting Crows.

Zondag is het grootste, gratis openluchtconcert van Europa: Parkpop in Den Haag. Hier treden onder anderen Sheryl Crow, Raccoon, Kula Shaker en Silksstone op. In het Amsterdamse Westerpark zijn volgende week ook de nodige concerten, zoals Radiohead (dinsdag), R.E.M. (woensdag). Massieve Attack (donderdag) en Nelly Furtado (vrijdag).

Op zaterdag 5 juli is Sensation in de Amsterdam Arena. Op het grote dancefeest draaien dj's als Felix Da Housecat, Marco V, Fedde le Grand en Chuckie.

Van 11 tot en met 13 juli is in Rotterdam het North Sea jazz festival, met grote namen, zoals Cristina Branco, Chaka Khan, Bobby McFerrin, Paul Simon, Al Jarreau en Angie Stone. In het zuiden van het land, in Weert, is tegelijkertijd Bospop, met artiesten als Neil Young, Santana en ZZ Top.

DanceValley is op 12 juli en het festivalseizoen deze zomer wordt wederom afgesloten met Lowlands in Biddinghuizen, half augustus.

Verdi's 'La traviata' in de Groningse openlucht

Na het succes, twee jaar geleden van Mozarts 'Die Zauberflöte', wordt op donderdag 3 juli door het Noord-Nederlands Orkest op de Vismarkt in Groningen de opera 'La traviata' van Giuseppe Verdi uitgevoerd. Dirigent is Jan Willem de Vriend. Hoofdrollen worden gezongen door Julia Novikova, Roman Shulackoff en Marcel Boone. De semi-scenische voorstelling wordt geregisseerd door Eva Buchmann.